

VAN

VERGİ
TERKİNİ

VAN-ŞIRNAK
KARAYOLU

EKONOMİK
PAKET

İŞSİZLİK

EKONOMİK
SİCİL AFFI

ÇEVRE
YOLU

TOKİ
KONUTLARI

FİNANSMANA
ERİŞİM

BÖLGEYE ÖZEL EKONOMİK PAKET

İlimiz başta olmak üzere bölgemizde yaşanan ekonomik durgunluğun genel ekonomik durumdan bağımsız ele alınması ve bölgemize özel bir ekonomik paketin açılması kaçınılmaz bir hal almıştır. 6.Bölge teşviklerinden yeterli düzeyde yararlanamayan bölge kentlerinde uygulanabilir bir teşvik paketi hayata geçirilmelidir.

Bunun yanı sıra 35 yıldır olağanüstü hal yaşayan bölgeye KOSGEB aracılığı ile özel mikro destek paketi sunulmalıdır. Bu çerçevede büyük işletmelere 100 Bin ile 500 Bin TL arasında, küçük işletmelere ise 50 Bin TL ile 100 Bin TL arasında KOSGEB desteği verilmelidir. Ayrıca özellikle tarım, hayvancılık ve turizm gibi sektörlerde bölgemiz için açıklanan teşvik paketlerinden ayrı yeni desteklerin açıklanması ve yatırımların yapılması sağlanmalıdır.

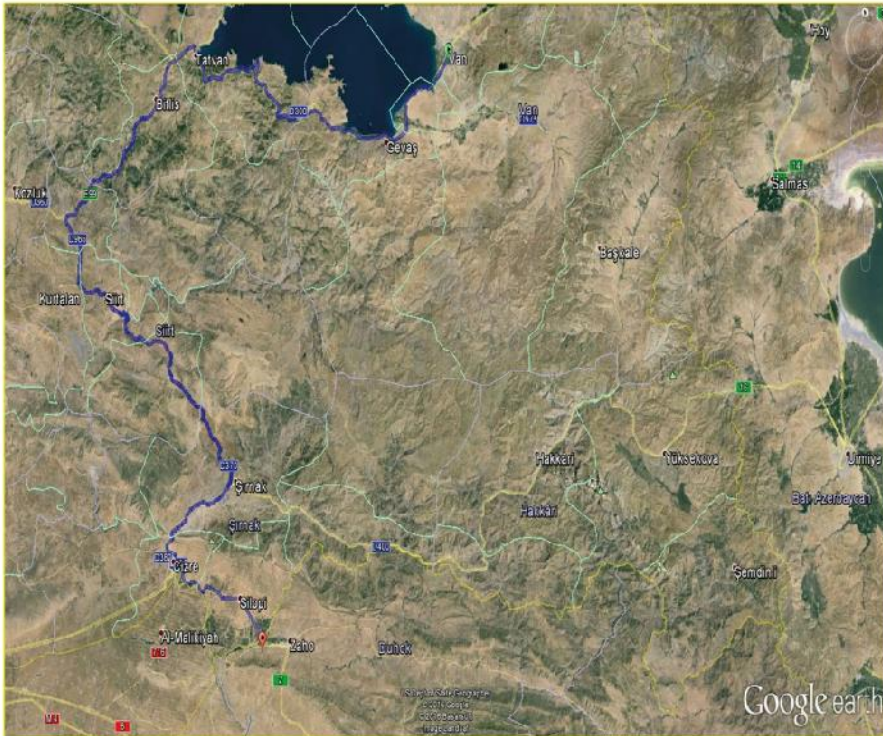
İlimizin sahip olduğu potansiyel göz önüne alındığında hayvancılık ve turizm alanında bölgenin ve ülkemizin ihtiyaçlarını karşılayacak düzeye getirilmesi sağlanmalıdır. Bu durum ilimizin kalıcı ve sağlam bir ekonomik yapıya kavuşmasını sağlayacaktır.

VAN - ŞIRNAK KARAYOLU

Şırnak ile İlimiz arasında 700 Km'lik karayolunu, 200 Km'ye düşürecek olan Van-Şırnak Karayolu Projesi ile birlikte bölge ulaşım sorununu büyük ölçüde aşacaktır. Bu yol Şırnak'ı, Van'a, Pervari'ye, Siirt'e, Çatak'a hatta İran'a Irak'a birleştiren en önemli ticaret yolu olacaktır.

Bölgenin en önemli ticaret yollarından biri olacak Van-Şırnak Karayolunun ivedi şekilde tamamlanması önem arz etmektedir. Çalışmanın tamamlanması ile birlikte özellikle dış ticarete kullanılacak yol, bölge kentlerine önemli katkı sağlayacaktır.

VERGİ TERKİNİ

İlimizde devam eden ekonomik durgunluğa ve yaşanan sorunlara karşı olağan zamanlarda uygulanan çözüm yöntemleri etkili olamamaktadır. Bu nedenle ilimize özel ekonomik müdahale stratejisi uygulanmalıdır.

Vandaki ekonomik hareketlilik veya durgunluk çevresindeki illeri de doğrudan etkilemektedir. Dolayısı ile sorun sadece ilimizi değil yaklaşık 2,5 milyon nüfusa sahip bir bölgeyi etkilemektedir. Deprem sonrası ertelenen Vergi borçlarının birikmesi, tüccar ve sanayicimizi ekonomik açıdan zor durumda bırakmış, ticaret durma noktasına gelmiştir. Borçların yeniden yapılandırılması veya ertelenmesi daha büyük sorunlara sebebiyet vermektedir.

Türkiye de geçmişte yaşanan doğal afetlerde çerçevesinde; İlimizde de başlangıç olarak deprem sonrası tahakkuk eden vergilerin 3 yıl süre ile terkin edilmesi, krizden çıkış yaklaşımı olarak değerlendirilmelidir. 30.12.2001 tarih ve 24626 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 4731 sayılı kanun ile bu hak Kocaeli depreminde zarar gören tüccar ve esnafa uygulanmıştır.

VAN İLİ VERGİ VERİLERİ

YILLAR	TAHAKKUK EDİLEN	TAHSİL EDİLEN	ORAN %
2010	475.141.846	369.661.958	77,80
2011	569.586.931	425.034.533	74,62
2012	681.780.567	429.962.221	63,06
2013	934.158.137	521.327.665	55,81
2014	1.104.115.769	558.465.593	50,58
2015	1.373.983.047	565.734.700	41,17

TOKİ KONUTLARI

2011 yılı Ekim ve Kasım aylarında meydana gelen iki yıkıcı depremin ardından TOKİ tarafından 30 bine yakın konut tamamlanarak hak sahiplerine teslim edilmiştir. Ancak hali hazırda deprem dönemine ilişkin uygulamaların sonuçları ilimizde yerel bir ekonomik krize dönüşmüştür. Bu nedenle TOKİ tarafından belirlenen daire fiyatlarının düşürülerek, geri ödemelerinin yeniden yapılandırılması gerekmektedir.

BANKACILIK & FİNANSMANA ERİŞİM

Doğu Anadolu Bölgesi'nin büyüme açısından gösterdiği performans ve çözüm süreci sonrası gelişmekte olan bir bölge olması, bankacılık sisteminin yaygın ve krediye erişim noktasında daha etkin olması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu çerçevede ilimizde krediye ulaşım noktasında bankaların pozitif bir tavır sergilemeleri gerekmektedir. Bunun yanı İpotek konusunda yaşanan sorunların kısa vadede çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

ÇEVRE YOLU

Bölgenin yöneten ve yönlendiren kenti konumunda bulunan ilimizin gelişmesi ve kalkınmasında önem arz eden çevre yolunun önündeki en büyük engel 18. Madde uygulamasıdır. 41.1 kilometrelik çevre yolunun 18. Madde uygulamasına takılıp kalması, bu kent için olumsuz bir durum teşkil etmektedir.

Deprem yaşamış bu kentte ekonomik daralmanın önüne geçmek için kamu kaynaklarının etkin kullanılması gerekir. Bu nedenle çevre yolunun yapılması için kamulaştırma yapılarak hemen çalışmalara başlanmalıdır. Yaptığımız araştırmada Diyarbakır, Bitlis, Şanlıurfa, Erzincan, Erzurum, Adıyaman, Gaziantep, Kahramanmaraş, Batman, Kayseri ve Rize illerinde yapılan çevre yolları kamulaştırma yöntemi ile gerçekleştirildiği sonucu ortaya çıkmıştır.

Bu uygulamanın Van'da da yapılması gerekir. Aksi takdirde yaklaşık 5 yıldır başlayan çevre yolu projesinin sürekli engellerle karşı karşıya kalması nedeniyle ha uzun yıllar böyle olumsuz bir durumda gündemdeki yerini koruyacaktır.

EKONOMİK SİCİL AFFI

İlimizde Yaşanan depremler sonrasında 30 binin üzerinde konut hasar görmüş ve 7000 civarında iş yerimiz orta hasar veya yıkım raporu almıştır. Dolayısı ile il ekonomisi uzunca bir süre tamamen durmuştur. Tüccar ve Sanayicimiz bu dönemde özellikle bankalara olan borçları ile çek ve senetlerini ödeyememiştir. Yukarıda anılan sorunlar neticesinde iş dünyamızın bankalar nezdinde ekonomik görünümüleri negatif bir hal almıştır. Önemli bir kısmı kredi kullanma, çek alma gibi bankacılık işlemlerini yapamaz duruma gelmiştir. Çıkarılacak bir sicil affı ile ekonomik suçlara ait düzenleme iş dünyamızın önünü açacaktır.

PROTESTO EDİLEN SENETLERİN SAYISI VE TUTARI

YILLAR	SAYISI	TUTARI (TL)
2010	4.622	33.371.096
2011	3.155	32.694.863
2012	2.965	35.434.298
2013	4.737	56.378.774
2014	5.190	289.115.000
2015	4.961	85.288.000
2016 (İLK 4 AY)	1.360	14.654.000

KARŞILIKSIZ ÇEK VERİLERİ

YILLAR	SAYISI	TUTARI (TL)
2014 (SON 5 AY)	2.687	61.502.000
2015	6.881	214.623.000
2016 (İLK 4 AY)	1.482	50.482.000

Protesto edilen senetlerin tutarı 2010 yılından 2015 yılına kadar %155 artış göstermiştir. 2014 yılında protesto edilen senetlerin tutarında Van ili Türkiye’de ilk 5’te yer almıştır.

2015 yılında 6.881 çek ödenemediği için karşılıksız çıkmıştır. Ödenemeyen çeklerin tutarı 214 milyonu geçmiştir. Karşılıksız çeklerin oranında Van ili Türkiye’de ilk 10’da yer almaktadır.

İŞSİZLİK

Ülkemizin en genç nüfusuna sahip kentleri arasında yer alan İlimizde gün geçtikçe işsiz sayısı artmaktadır. İşsizliğin önüne geçme konusunda kamu yatırımları yeterli derecede etkili olamamaktadır. Bunun için kamu yatırımlarının yanı sıra özel sektörün bölgeye yatırım yapması teşvik edilmelidir.

Bölgemizde toplumsal olayların önüne geçilmesinde en önemli etkenlerden biride işsizlik oranını mümkün olduğunca düşürmektir. İşsizliğin önüne geçilmesi ve insanımızın yaşam düzeyinin artması toplumsal refaha büyük katkı sunacaktır.

ÖĞRENİM DÜZEYİNE GÖRE KAYITLI İŞSİZ SAYISI

YILLAR	Okuma Yazma Bilmeyen	Okur- Yazar	İlköğretim	Ortaöğretim	Ön lisans	Lisans	Yüksel Lisans	Toplam
2010	402	610	4.804	3.815	680	348	24	10.684
2011	1.736	4.027	14.420	6.784	1.109	744	26	28.847
2012	997	3.463	17.777	8.018	1.910	1.191	48	33.408
2013	1.141	3.256	20.127	8.572	2.184	1.589	53	36.923
2014	1.002	2.679	19.517	7.955	2.375	1.905	40	35.473
2015	1.537	3.624	17.057	6.221	1.968	1.576	24	32.007

Depremden sonraki yıllarda kayıtlı İlimizde işsiz sayısı sürekli artış göstermiştir. 2010 yılında kayıtlı işsiz sayısı 10.684 kişi iken 2015 yılında bu sayı 32.007'ye yükselmiştir. İşsiz sayısı son beş yılda %200 artmıştır.

www.vantso.org.tr